

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

Pověst o Horymírovi

Pátým knížetem, který usedl na český
vladařský stolec po spravedlivém
Přemyslovi, byl kníže Křesomysl. Byl to
muž zlý, lakomý a ziskuchtivý.

Za jeho panování se rozšířilo dolování
drahých kovů a rýžování zlata z potoků
a řek. Ze všech koutů knížectví proudily
do hor davy kovkopů s vidinou rychlého výdělku. Pole zůstala neobdělána
a zarůstala, nikde se neselo obilí, ani se nesklízela úroda. Zemi hrozil hladomor.

„Půjdu za knížetem a promluvím s ním,“ rozhodl se vladyka Horymír
z Neumětel. Hned druhý den se vydal na svém věrném koni jménem Šemík
na Vyšehrad.

„Kníže, pole leží ladem, zemi hrozí hlad. Přikaz kovkopům, aby se opět vrátili
na svá pole.“ Kníže však byl tak oslněn leskem drahých kovů, že na dobře
míněné rady nedbal. Jeho pokladnice se plnily, starosti chudých ho nezajímaly.

O návštěvě Horymíra na Vyšehradě se dozvěděli kovkopové z osady Březové
Hory. Ze všech stran se ozývalo: „Vladyka Horymír chce zavřít doly!“ „Chce
nás připravit o práci!“ „Je to náš nepřítel!“ „Smrt vladykovi!“

Tu noc se kovkopové vydali do Neumětel. Přepadli Horymírov dvorec, ukradli
obilí, odvedli dobytek a osadu zapálili. Horymírovi se jen stěží podařilo
na věrném Šemíkovi utéct.

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

Po dvou dnech shromáždil Horymír své muže, a když se setmělo, vtrhli do Březových Hor. Kovkopové nic netušili, klidně spali, osadu nikdo nehlídal. Horymírovi muži zapálili hornické chatrče, zničili nástroje, doly zavalili kamením. Vyděšení kovkopové rychle utíkali z osady a snažili se co nejrychleji dostat na Vyšehrad.

Když se to Křesomysl dozvěděl, nechal si Horymíra zavolat. „Horymíre, za své činy budeš sít vlastním mečem!“ „Kníže, mám jen jediné přání. Dovolte mi, abych se ještě naposledy projel na svém Šemíkovi.“ „Tvé přání bude splněno. Šemík bez křídel ti stejně v útěku nepomůže,“ odpověděl Křesomysl, ale nechal pro jistotu zavřít všechny brány.

Dlouho si Horymír se Šemíkem ve stáji povídal. Pak ho osedlal, vyšvihl se do sedla a vyrazil ze stáje na dvůr.

Několikrát objel nádvoří, pak se naklonil k Šemíkovu uchu a pošeptal mu: „Skoč, Šemíku, skoč!“ Přitiskl kolena pevněji k Šemíkovu tělu, nahnul se k vlající hřívě a Šemík promluvil: „Drž se, pane,“ a mohutným skokem se

přenesl přes hradbu. Všichni kolem úžasem i zděšením zmlkli. Všem problesklo hlavou, že Horymír zvolil jistou smrt. Vyšehrad stál na vysoké skále nad Vltavou – jistě se oba roztřístili o skálu! Všichni se v očekávání zlého nahnuli k hradbám. Vtom někdo zvolal: „Támhle jsou!“ A skutečně – Šemík přeplaval řeku a po druhém břehu cválá s Horymírem směrem k Radotínu a dál do Neumětel.

Po tomto odvážném kousku prominul Křesomysl Horymírovi trest.

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

Šemík donesl svého pána v pořádku až domů, pak však vyčerpáním zemřel.
Horymír nechal svého věrného druha pohřbít hned vedle vrat svého dvorce.
Nad Šemíkův hrob nechal položit veliký kámen, který tam dodnes leží a připomíná Šemíkovo přátelství a jeho odvážný čin.

Říká se také, že poté, co se Horymír dostal na druhý břeh Vltavy, vysmál se odtud Křesomyslovi na Vyšehradě. Od té doby se levému břehu Vltavy říká Smíchov.

PEROKRESBA: Michaela Smejkalová, 4.G

FOTO: Sára, Kryštof, 1.B

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

The legend of Horymir

The fifth duke to rule the country after the just Premysl was duke Kresomysl. He was an evil, mean and greedy man.

During his reign, digging for precious metals and panning for gold from rivers became very popular. A lot of metaldiggers started to hurry to the mountains from all the corners of the country, dreaming of quick money. Not one of them knew, though, that the fields were not worked on, noone sowed or harvested the grain. When there is no grain, there is no bread. The country was threatened by famine.

“I will go to the duke and have a word with him,” squire Horymir from Neumetely decided. The next day he went to the castle Vysehrad riding his faithful horse called Semik.

“My duke, nobody is working on the fields, famine threatens the country. Order the metaldiggers to go back to their fields.” But the duke was so dazzled by the polish of rich metals, that he did not follow the good advice. While his treasures were filling up, he did not care about the worries of poor people.

The metaldiggers from village Brezova Hora found out about Horymir’s visit on Vysehrad. They were shouting: “Squire Horymir wants to close the pits! He wants to take our jobs! He is our enemy! Death to the squire!”

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

That night the metaldiggers set off to Neumetely. They attacked Horymir's castle, stole the grain, took away the cattle and set fire in the village. Horymir was lucky to escape and disappear in a dark forest with his horse Semik.

Two days later Horymir gathered a group of his men and after the sunset they attacked Brezova Hora. The metal diggers were fast asleep and nobody watched over the village. They didn't hear Horymir and so his men set the houses on fire, destroyed the tools and buried the mines under huge rocks. The terrified metaldggers ran as fast as they could and tried to get to Vysehrad.

When Kresomysl found out, he ordered: „Horymir is going to be decapitated with his own sword! What is your last wish, Horymir?“ “Duke, please, let me ride my horse Semik one last time time.“ “Your wish will be fulfilled. Your Semik has no wings to help you escape anyway!“ But just to make sure, Kresomysl let all the gates closed.

Horymir and Semik talked to each other in the stable for a long time. Then Horymir saddled Semik, jumped on him and rode from the stable to the courtyard. They ran around it a couple of times, before Horymir whispered to his horse: “ Jump, Semik, jump!“ Horymir pressed his knees harder to Semik's body, leant down to his flying mane and Semik answered to his master: “ Hold on tight!“ Then Semik jumped across the walls. Everyone went quiet in astonishment and horror. Horymir chose certain death, everybody thought. Vysehrad was built on a high rock upon the Vltava river, they certainly must have cracked on the rock. Then the peple leant over the walls. Somebody shouted: “ There they are!“ And really. Semik had swam across the river and was galloping on the other side with Horymir on his back, going towards

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

Radotin and further to Neumetely. After this heroic act Kresomysl pardoned Horymir's death sentence.

Semik carried his master home safely, but then he died of exhaustion. Horymir buried his faithful friend right next to the gate of his court. He put a big stone over his grave, which has laid there ever since and commemorated Semik's friendship and his act of bravery. It is also said that after Horymir got to the other side of the Vltava river, he laughed at Kresomysl back on Vysehrad. Since then that side of the river is called Laughing borough (in Czech Smíchov).

PEN DRAWING: Michaela Smejkalová, 4.G

PHOTO: Sára, Kryštof, 1.B

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

Die Sage über Horymír

Der fünfte Fürst, der in Böhmen nach
Přemysls Tod herrschte, war Křesomysl. Er
war sehr böse, geizig und gewinnsüchtig.
Unter seiner Herrschaft verbreitete sich sehr
Bergbau von Edelmetallen und Goldwäsche
aus Bächen und Flüssen. Aus allen Ecken des
Landes strömten in die Berge Schwärme von

Gräbern, die schnell Geld verdienen wollten. Die Felder blieben unbebaut,
nirgendwo wurde Getreide gesät, nirgendwo konnte man ernten. Dem Land
drohte Hungersnot.

„Ich gehe zum Fürsten und spreche mit ihm.“ entschied sich Herr Horymír aus
Neumětely. Gleich am nächsten Tag ritt er auf seinem getreuen Pferd namens
Šemík auf Vyšehrad, wo Křesomysl siedelte.

„Mein Herr, die Felder liegen still, unserem Land droht Hungersnot. Befiehl den
Gräbern, sie sollen zurück auf die Felder kehren.“ Der Fürst war aber so vom
Glanz der Edelmetalle verblendet, dass er nicht die gut gemeinten Ratschläge
ernst nahm. Seine Schatztruhen füllten sich, die Sorgen der Armen interessierten
ihn nicht.

Die Gräber aus der Ortschaft Březové Hory erfuhren über Horymírs Besuch auf
Vyšehrad. Aus allen Seiten klang: „Horymír will die Gruben schließen!“ „Er
will uns die Arbeit nehmen!“ „Er ist unser Feind!“ „Töten wir Horymír!“
Diese Nacht machten sich die Gräber aus Březové Hory auf den Weg nach
Neumětely, wo Horymír wohnte. Sie überfielen sein Hof, raubten

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

Getreidevorräte, führten Rinder weg und die Ortschaft steckten sie in Brand. Mit Ach und Krach gelang es Horymír, auf seinem getreuen Šemík zu fliehen.

Nach zwei Tagen versammelte er seine Männer, und als es dunkel wurde, brachen sie in Březové Hory ein. Die Gräber ahnten nichts, sie schliefen ruhig, und niemand bewachte die Ortschaft. Horymírs Männer zündeten die Hütten der Gräber an, vernichteten ihr Werkzeug und die Gruben überschütteten sie mit großen Steinen. Die erschrockenen Gräber liefen schnell davon, sie eilten möglichst schnell auf Vyšehrad.

Als das Křesomysl erfuhr, rief er Horymír zu sich. „Horymír, dafür wirst du mit deinem eigenen Schwert geköpft! Wie lautet dein letzter Wunsch?“ „Mein Herr, erlaube mir, noch das letzte Mal auf Šemík reiten zu dürfen.“ „Ich werde deinen Wunsch erfüllen. Šemík ohne Flügel hilft dir sowieso beim Fliehen nicht.“ antwortete Křesomysl, ließ jedoch sicherheitshalber alle Tore schließen.

Lange sprach Horymír mit Šemík im Stall. Dann sattelte er ihn, schwang in den Sattel und lief auf Šemík aus dem Stall auf den Hof. Er ritt langsam um den Hofplatz herum, einmal, zweimal, dann bog er sich über Šemíks Kopf und flüsterte ihm ins Ohr: „Spring, Šemík, spring!“ Šemík antwortete mit menschlicher Stimme: „Halte dich fest!“ und sprang über den Wall. Alle wurden vor Erstaunen und Erschrecken still. Horymír wählte einen sicheren Tod, dachten alle. Vyšehrad stand auf einem hohen Felsen über der Moldau. Alle liefen schnell zum Wall und schauten nach unten. „Da sind sie!“ rief jemand. Und wirklich – Šemík schwamm über den Fluss und schon läuft er auf dem anderen Ufer mit Horymír auf dem Rücken in Richtung Radotín und weiter nach Neumětely.

Nach diesem tapferen Stück vergab Křesomysl Horymír seine Strafe.

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

Šemík brachte seinen Herrn in Ordnung nach Hause, dann starb er aber vor Erschöpfung. Horymír bestattete seinen treuen Freund gleich neben dem Tor seines Hofes. Auf seine Grabstätte ließ er einen großen Stein legen, der dort noch heute liegt und an Šemíks Freundschaft und Courage erinnert.

Es wird auch gesagt, dass Horymír, nachdem er auf das linke Flussufer hinaufgestiegen war, Křesomysl auf Vyšehrad auslachte. Seitdem nennt man das linke Ufer der Moldau „Smíchov“ (smích - Lachen).

FEDERZEICHEN: Michaela Smejkalová, 4.G

FOTO: Sára, Kryštof, 1.B

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

VYŠEHRA

(zpracovala Katka, 3.B)

Vyšehrad je gotické a barokní historické hradiště a pevnost na skále nad pravým břehem řeky Vltavy v Praze, přibližně 3 kilometry jihovýchodně od Pražského hradu.

Vyšehrad vznikl jako knížecí hradiště ve druhé polovině 10. století. Koncem 11. století tady sídlil první český král Vratislav II. Ten tady založil kostel svatého Petra a Pavla. V této době byly také zbudovány bazilika sv. Vavřince a do-
dnes stojící rotunda svatého Martina (viz foto), což je nejstarší románská rotunda v Praze. Roku 1883 bylo při ko-
stele sv. Petra a Pavla založeno pohřebiště zasloužilých českých osobností se Slávnem.

K Vyšehradu se pojí řada pověstí z počátků českých dějin, např. o Krokovi a jeho dcerách, o Bivojovi, o Přemyslu Oráčovi a o Horymírovi.

Podle pověsti založil Vyšehrad bájný kníže Krok, když hledal bezpečnější sídlo, než jaké bylo jeho hradiště v Budči, 17 km severozápadně od Prahy.

Po Krokově smrti se ujala vlády jeho dcera Libuše. Muži ale nechtěli, aby jim vládla žena, a tak se Libuše provdala – za muže, ke kterému dovedl poselstvo její kůň. Tím mužem byl Přemysl ze Stadic, malé vesnice poblíž Ústí nad Labem. Podle toho, že zrovna orál pole, se mu říká Oráč. Přemysl založil dynastii, která v Čechách vládla až do roku 1306.

Rytíř Horymír z Neumětels byl na Vyšehradě vězněn za knížete Křesomysla. Jeho posledním přáním před smrtí bylo, aby se směl projet na svém věrném koni Šemíkovi. Šemík přeskočil i s Horymírem hradby a skočil rovnou do Vltavy. Horymír se zachránil, ale Šemík na následky skoku uhynul. Dodnes je pochován v Neumětels, vesnici ležící 50 km jihozápadně od Prahy.

Rotunda sv. Martina: Michal KLAJBAN

Pomník Přemysla Oráče na Královském poli u Stadic: Jiří KOSÍK

Pomník Horymírova koně Šemíka v Neumětels: Ondřej ŽVÁČEK

*Pověst o Horymírovi – zpracovali Bára, Lucka, Natka
a Kryštof, 1.B*

VYSEHRAD

Vysehrad is a Gothic and Baroque historical settlement and fort on the rock above the right bank of river Vltava in Prague, about three kilometers southeast from Prague Castle.

Vysehrad was established as a monarch settlement in the second half of the 10th century. By the end of the 11th century the first Czech king Vratislav II. lived there. By that time, the Church of St. Peter and Paul was constituted and the Basilica of St. Vavřinec and rotunda of St. Martin (photo) were built too. Rotunda of St. Martin still exists and it is the oldest Romanesque rotunda in Prague. In 1883 there was a burial ground for important Czech personages with Slavín founded beside the Church of St. Peter and Paul.

Vyšehrad is connected with a number of old legends from the period of the beginning of Czech history, f. e. about Krok and his daughters, Bivoj, Přemysl Oráč or Horymír.

According to the legend, Vyšehrad was established by Krok, when he was looking for a safer place than his settlement in Budeč.

After his death, his daughter Libuše took control. The men did not want to be ruled by a woman, and so Libuše got married. Her horse led her delegation to the man called Přemysl from Stadice, which is a small village near Ústí nad Labem. According to the fact, that he was just plowing the field when the delegation found him, he was called Oráč - Plowman. Přemysl founded a dynasty that ruled the Czech Republic till 1306.

The knight Horymír of Neumetely was jailed in Vysehrad during the reign of the monarch Křesomysl. After being sentenced to death, his last wish was to be allowed to ride on his faithful horse Šemík. Šemík jumped with Horymír over the walls straight into the river. Horymír survived, but his horse Šemík died due to the jump. The horse is still buried in Neumetely.

Rotunda of St. Martin: Michal KLAJBAN

Monument of Premysl Ploughman by Stadice: Jiří KOSÍK

Monument of Semik in Neumětely: Ondřej ŽVÁČEK

